

PROJECTPLAN WATERWET 'WEST BRABANTSE WATERLINIE'

PROJECTNUMMER 6220
KENMERK Projectplan Waterwet West Brabantse Waterlinie
STATUS definitief
VERSIE 2.0
DATUM 18-1-2022

DEEL 1; AANLEG EN WIJZIGING WATERSTAATSWERKEN	3
1 INLEIDING	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Ligging en begrenzing plangebied	4
1.3 Doel	4
2 BESCHRIJVING VAN DE HUIDIGE SITUATIE	5
2.1 Waterhuishouding	5
2.2 Historisch landschap, natuur en grondgebruik	7
3 DE INGREEP	9
3.1 Wat gaat er veranderen	9
4 WERKWIJZE	11
4.1 Technische uitvoering.....	11
4.2 Vergunbaarheid en uitvoeringsvoorwaarden	11
4.3 Planning	11
4.4 Mogelijke gevolgen voor derden	12
5 LEGGER, BEHEER EN ONDERHOUD.....	12
5.1 Legger.....	12
5.2 Beheer en Onderhoud.....	14
6 SAMENWERKING	14
DEEL 2; VERANTWOORDING.....	15
1 WETTEN, REGELS EN BELEID	15
1.1 Kaderrichtlijn water (KRW)	15
1.2 Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016-2021 (Provincie).....	15
1.3 Waterwet (Rijk)	15
1.3a Keur Waterschap Brabantse Delta 2015	15
1.4 Waterbeheerplan 2016-2021 (waterschap Brabantse Delta)	16
1.5 Bestemmingsplan (Gemeente Bergen op Zoom).....	16
1.6 Wet Natuurbescherming.....	16
1.7 Interim omgevingsverordening	16
2 ONDERZOEKEN EN RAPPORTAGES.....	17
2.1 Water- en bodemkwaliteit (milieuhygiënisch)	17
3 FINANCIELE HAALBAARHEID	17
4 PLANOLOGISCHE INPASSING.....	17
5 VERGUNBAARHEID	17
6 BESCHIKBAARHEID GRONDEN	17
7 ONDERZOEK, MITIGATIE EN COMPENSATIE NADELIGE GEVOLGEN	17
8.1 Zienswijze.....	18
8.2 Beroep en hoger beroep	18
8.3 Crisis- en herstelwet	18
8.4 Verzoek om voorlopige voorziening	18
Bijlage 1 Watersysteemkaart	20
Bijlage 2 Inrichtingsontwerp.....	21
Bijlage 3 memo hydrologie.....	22
Bijlage 4 Evaluerende ecologische beschouwing	33

DEEL 1; AANLEG EN WIJZIGING WATERSTAATSWERKEN

1 INLEIDING

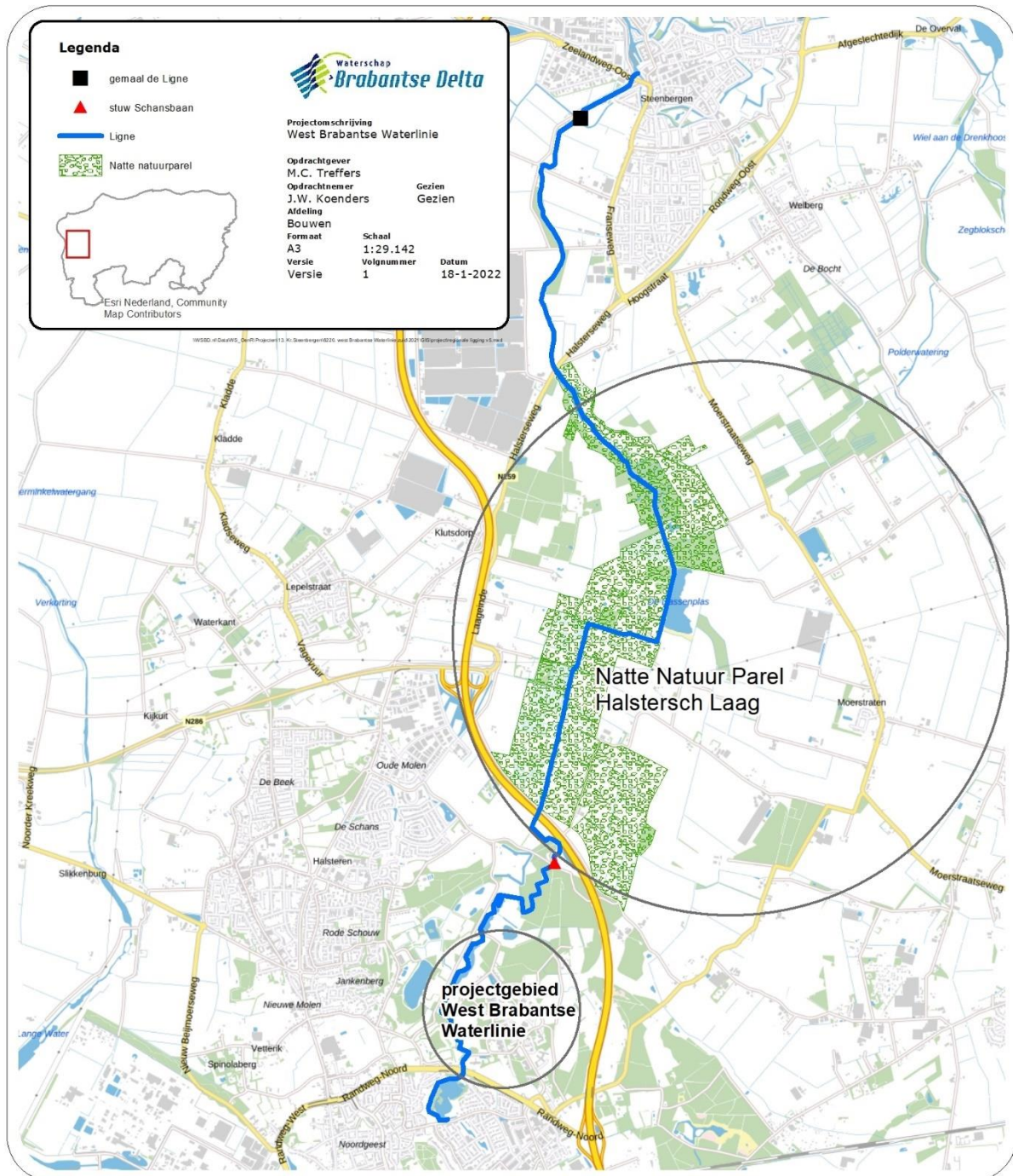
1.1 Aanleiding

De gemeente Bergen op Zoom heeft in 2009/2010 samen met haar projectpartners een grootschalig herinrichtingsproject uitgevoerd in het kader van het herstel van de West Brabantse Waterlinie. Focus lag daarbij onder meer op behoud, herstel en ontwikkeling van de cultuurhistorisch waardevolle aspecten in de zone van de forten Pinsen en Roovere. Daarbij is ook ingezet op natuurherstel, en het inrichten van het gebied met oog op mogelijk maken van tijdelijke waterberging door aan te sluiten bij de voormalige liniestructuur. De contouren van het waterbergingsgebied zijn opgenomen in het Bestemmingsplan dat voor dit deel van de West Brabantse Waterlinie is opgesteld. Vanwege een laaggelegen particulier perceel binnen het waterbergingsgebied was daadwerkelijk operationaliseren van de waterberging destijds nog niet mogelijk.

Eind 2020 heeft Brabants Landschap een perceel binnen het waterbergingsgebied kunnen verwerven. Daardoor is de mogelijkheid ontstaan om het waterbergingsgebied met geautomatiseerd peilbeheer daadwerkelijk in te zetten voor tijdelijke waterberging op momenten waarop dat nodig is. Ook is nu mogelijk om in het dagelijkse peilbeheer (nog) meer rekening te houden met (en aan te sluiten bij) de in het plangebied aanwezige natuurwaarden. In de nieuw ontstane eigendomssituatie kan de oever van de Ligne ook langs het recent verworven perceel een natuurvriendelijkere inrichting krijgen binnen het waterbergingsgebied.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het gebied van de West Brabantse waterlinie is gelegen ten noorden van Bergen op Zoom en ten oosten van Halsteren. De ligging van het plangebied voor waterberging is weergegeven in Figuur 1.

Figuur 1 ligging van het plangebied en de projectgrens

1.3 Doel

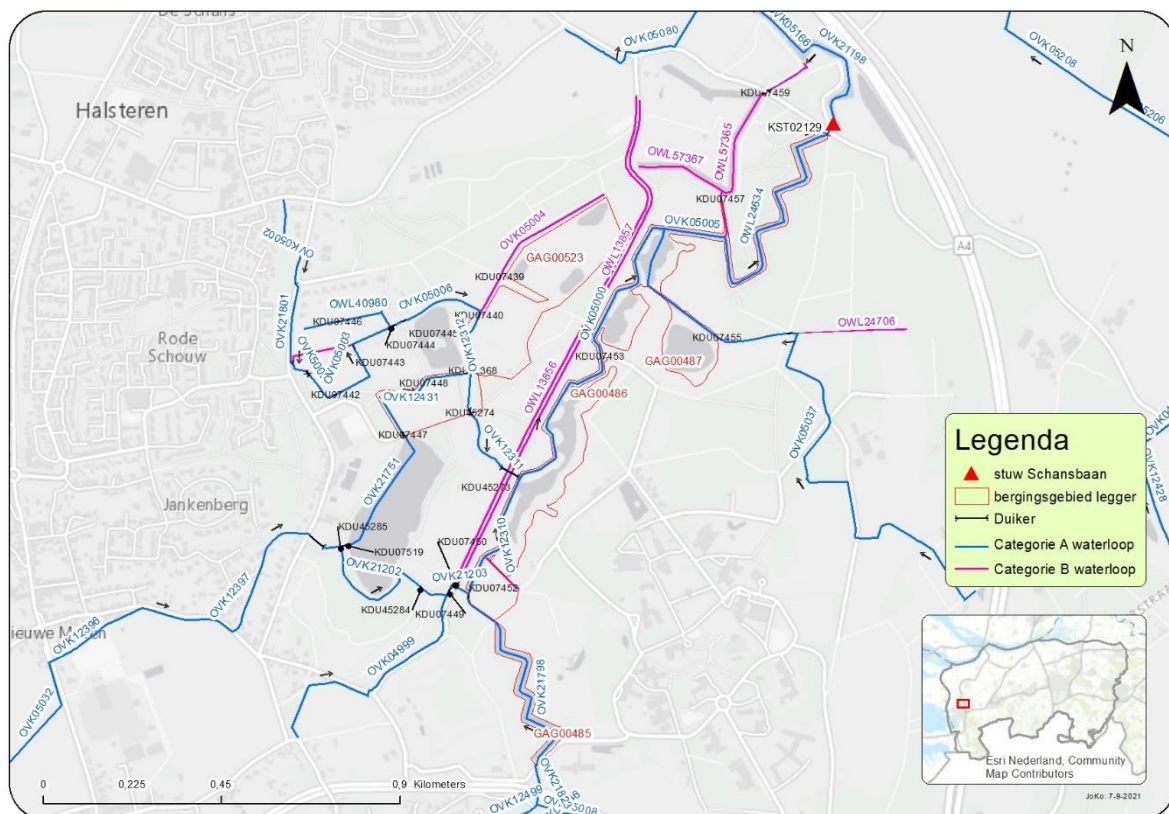
Met dit projectplan Waterwet wil waterschap Brabantse Delta in samenwerking met Brabants Landschap en gemeente Bergen op Zoom komen tot het formeel vastleggen van de waterbergingslocatie West Brabantse Waterlinie, met bijbehorende waterpeilen en het inzetbaar maken van de waterberging.

Verder wil het waterschap het streefpeilbeheer van het bergingsgebied en de inrichting van het recent aangekochte perceel beter aan laten sluiten bij de bestaande natuurwaarden en het natuurnetwerk (NNB).

2 BESCHRIJVING VAN DE HUIDIGE SITUATIE

2.1 Waterhuishouding

Het plangebied ligt in het stroomgebied van de Ligne en heeft een oppervlakte van circa 740 hectare (zie Figuur 2 & Bijlage 1 Watersysteemkaart), hiervan is meer dan 100 hectare verhard gebied. De maaiveldhoogte varieert tussen de circa 8 m + NAP op de flank ter plaatse van de kern Halsteren en de fortificaties tot circa 1 m NAP in de omgeving van de bergingsgebieden. De watergang stroomt door het gebied, in nauwe aansluiting op de vorm en structuur van de liniewal. Het water uit de Ligne voedt de grachten van fort Roovere en werd in het verleden ook gebruikt om de overstromingsvlakte als onderdeel van de verdedigingslinie te laten inunderen. De overstromingsvlakte heeft vanuit het bestemmingsplan de functie van waterbergingsgebied. Het waterpeil in de Ligne wordt gecontroleerd door de benedenstrooms gelegen (geautomatiseerde) stuw bij de Schansbaan. De stuw heeft een bereik van 0,1 m -NAP tot 0,9 m +NAP en is technisch gezien in staat om het waterpeil in de bovenstrooms gelegen overstromingsvlakte op te zetten.

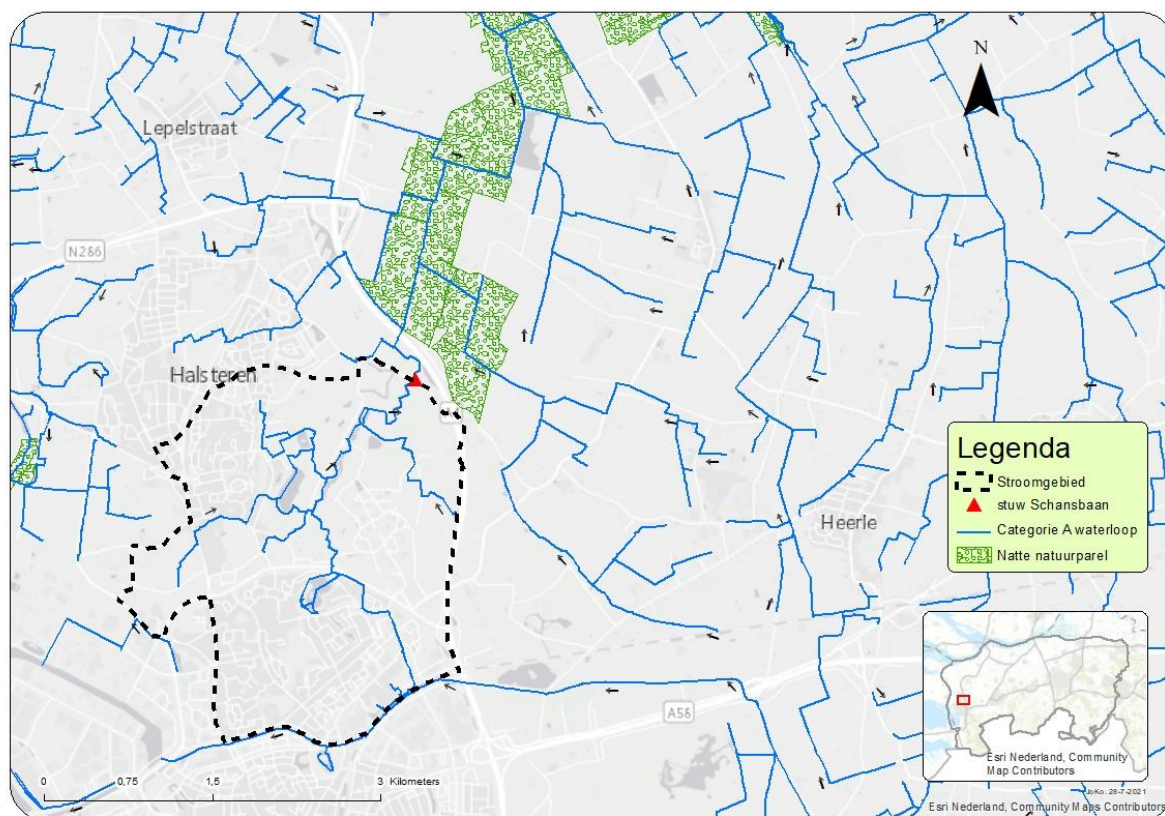

Figuur 2 waterhuishoudkundige situatie

Tabel 1 Overzicht van bestaande elementen in het projectgebied

Element	Eventueel nadere gegevens
A-Watergang; OWL24634	Hoofdwatgang bovenstrooms stuw
A-Watergang; OVK05005	Hoofdwatgang binnen waterberging
A-Watergang; OVK05000	Hoofdwatgang binnen waterberging
A-Watergang; OVK05337	Zijtak waterberging
A-Watergang; OVK12310	Hoofdwatgang binnen waterberging
A-Watergang; OVK21798	Hoofdwatgang bovenstrooms waterberging
B-Watergang; OWL24981	Bypass aangekocht perceel
B-Watergang; OWL24980	Bypass aangekocht perceel
B-Watergang; OWL57366	B-watgang binnen Fort de Roovere
B-Watergang; OWL57367	B-watgang binnen Fort de Roovere
B-Watergang; OWL57365	Verbinding Fort de Roovere en Waterberging
B-Watergang; OWL24706	
B-Watergang; OWL24707	
Stuw; KST02129	Stuwpeil ZP / WP +0,70m NAP +0,50m NAP
Duiker; KDU45275	B.O.B. -0,40m NAP
Duiker; KDU07453	B.O.B. -0,34m NAP
Duiker; KDU45273	B.O.B. -0,30m NAP & verbinding Melanen en waterberging
Duiker; KDU07449	B.O.B. +0,5m NAP & verbinding tuinen en waterberging
Duiker; KDU07450	B.O.B. +0,50m NAP
Duiker; KDU07452	B.O.B. +0,40m NAP
Duiker; KDU07455	B.O.B. +0,16m NAP
Duiker; KDU07454	B.O.B. +1,14m NAP
Duiker; KDU07471	B.O.B. +1,43m NAP
Duiker; KDU07470	Niet weergegeven
Duiker; KDU07466	B.O.B. +2,03m NAP
Duiker; KDU07469	B.O.B. +2,09m NAP
Duiker; KDU07538	B.O.B. +0,82m NAP
Duiker; KDU07537	B.O.B. +0,93m NAP & Duiker onder de N weg
Bergingsgebied; GAG00485	1,2 hectare
Bergingsgebied; GAG00486	10,7 hectare
Bergingsgebied; GAG00487	2,0 hectare
Bergingsgebied; GAG00523	10,0 hectare

In de huidige situatie stroomt het water tijdens situaties van piekafvoeren te snel door het plangebied richting het benedenstrooms gelegen natuurgebied 'Halsters Laag'. Waardoor ongewenst inundatie plaatsvindt van natuurlijke percelen in deze waardevolle natte natuurplein.

Figuur 3 Stroomgebied van de Ligne en de ligging van het Halsters Laag

Met het oog op verdrogingsbestrijding ligt in de actuele situatie het waterpeil in de zomer gemiddeld op NAP + 0,5 m en in de winter op NAP + 0,7 m. Dit is conform de hydrologische onderbouwing voor de in 2011 gerealiseerde herinrichting [Hydrologische onderbouwing inrichtingsplan West-Brabantse Waterlinie, Grontmij 2008].

2.2 Historisch landschap, natuur en grondgebruik

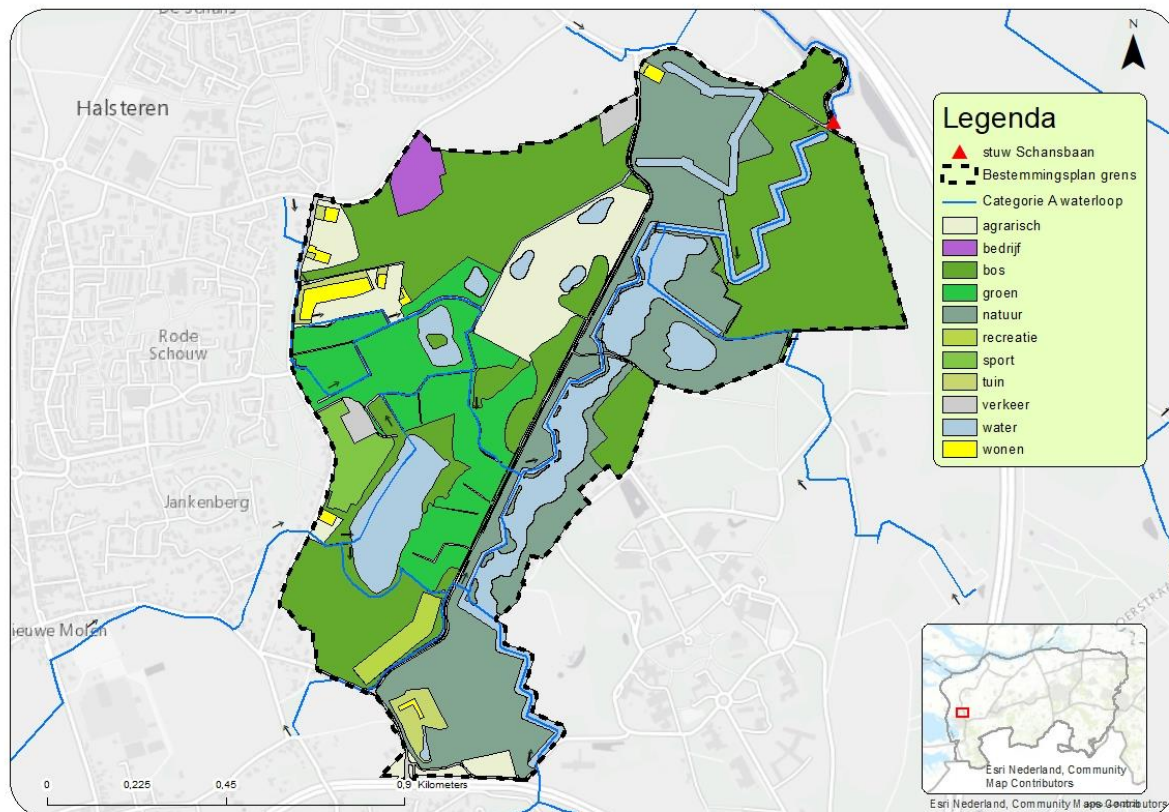
Het plangebied bestaat uit een oppervlakte van circa 150 hectare binnen een gebied met een rijke historie. Zo zijn naast de forten Roovere en Pinssen ook andere structuren van de waterlinie zeer markant en herkenbaar aanwezig. Voor een gedetailleerde beschrijving wordt verwezen naar het vigerende bestemmingsplan. De daarin gepresenteerde historische kenschets geeft inzicht in ontwikkelingen vanaf de veertiende eeuw die bepalend zijn voor hoe het gebied van de linie er in de eenentwintigste eeuw uit ziet.

Tabel 2 landgebruik (conform bestemmingsplan)

bestemming	hectare	percentage
bos	52,0	34,1
natuur	32,0	21,0
water	25,1	16,5
groen	18,0	11,8
agrarisch	12,1	8,0
verkeer	3,2	2,1
sport	2,5	1,6
wonen	2,0	1,3
tuin	2,0	1,3

bedrijf	1,9	1,3
recreatie	1,5	1,0
totaal	152,3	100,0

In de huidige situatie is het (plan)gebied grotendeels in gebruik als natuurgebied met een recreatieve functie (zie Tabel 2 & Figuur 4). Daarbij heeft het waterbergingsgebied de bestemming water. Een recent verworven perceel in de zuid-westhoek van het plangebied is tot in 2020 in gebruik geweest als paardenweide. Vanaf die tijd is het beheer van Brabants Landschap ook op dit perceel gericht op versterking van natuurwaarden.

Figuur 4 landgebruik kaart binnen het bestemmingsplan gebied

Met het huidige waterpeil blijken in de werkpraktijk van de terreinbeheerder (zie Bijlage 4) dat de beoogde ondiepe oeverzones in het gehele plangebied te vaak te droog staan. De voor overleving en voortplanting van amfibieën noodzakelijke elementen zoals ondiep, warm water en zon op de bodem zijn hierdoor veel minder aanwezig dan voorzien. Dit heeft mede een nadelig effect op de aanwezige reigerkolonie die hun voedsel hoofdzakelijk uit de waterlinie moeten halen.

Ook blijkt voor behoud van waterafhankelijke flora een hogere waterstand nodig. In de recente zomerperiodes is de oevervegetatie ernstig verdroogd. Daardoor is onder meer de oeverzone van het Wasven aangetast, wat een relevante een groeiplaats is voor Waterdrieblad (rode lijst soort).

Ervaring vanuit onderhoud van het natuurterrein leert dat huidige waterstand in de Ligne leidt tot snelle groei van bramen en bosopslag, waardoor veel kostenintensief machinaal beheer nodig is om het gebied open en interessant te houden voor watervogels.

3 DE INGREEP

3.1 Wat gaat er veranderen

Voor een overzicht van de waterstaatkundige maatregelen wordt verwezen naar Bijlage 2 Inrichtingsontwerp en Tabel 3

Tabel 3 waterhuishoudkundige elementen en aanpassingen (zie ook de kaart met inrichtingsmaatregelen in bijlage 2)

Element	Aanpassing
A-Watergang; OVK12310	Hoofdwatergang bovenstrooms waterberging Aanpassen talud oostzijde bestaande a-watergang OVK12310 Talud 1:5 Bovenbreedte maximaal 17 m.
Stuw; KST02129	Stuwpeil ZP / WP +0,70m NAP +0,50m NAP aanpassen ZP naar een vast peil van 0,8 m + NAP, de stuw toevoegen aan de legger waterberging.
Dam met duiker (KDU45951) en terugslagklep (AKN01084)	Aanbrengen dam met duiker (KDU45951) en terugslagklep (AKN01084) Ø 1000mm exacte locatie in het veld bepalen. B.O.B. conform diepte ligging huidige watergang. Toevoegen aan de legger waterberging.
Duiker; KDU07450 Terugslagklep (AKN01083)	Aanbrengen van een terugslagklep op een bestaande duiker. Kunstwerken toevoegen aan de legger waterberging.
Dam + duiker (KDU45949)	Realiseren nieuwe dam met duiker (KDU45949) Ø 500mm, lengte 8 meter. B.O.B. conform diepte ligging huidige watergang.
Dam + duiker (KDU45950)	Realiseren nieuwe dam met duiker (KDU45950) Ø 500mm, lengte 8 meter. B.O.B. conform diepte ligging huidige watergang.
Bergingsgebied; GAG00485	1,2 hectare peilopzet tot 1,2 m NAP ten tijden van hevige neerslag.
Bergingsgebied; GAG00486	10,7 hectare peilopzet tot 1,2 m NAP ten tijden van hevige neerslag.
Bergingsgebied; GAG00487	2,0 hectare peilopzet tot 1,2 m NAP ten tijden van hevige neerslag.
Bergingsgebied; GAG00523	10,0 hectare verwijderen van de leggerwaterberging. Het gebied krijgt een waterconserveringsfunctie.

Waterbergingsgebied West Brabantse Waterlinie

De Ligne met aangrenzende overstromingsvlakte biedt de mogelijkheid om tijdelijk water te bergen binnen de (herstelde) structuren van de historische waterlinie (zie ook: Bijlage 3 memo hydrologie) . Tijdens piekafvoeren zal stuw KST02129 bij de Schansbaan worden ingezet om het waterpeil tijdelijk te verhogen, waardoor de overstromingsvlakte langs de Ligneweg zal inunderen. Op deze manier wordt inundatie van het lageregelegen natuurgebied 'Halsters Laag' met nutriëntenrijk water voorkomen. GAG00523 zal van de legger waterberging worden gehaald omdat dit gebied een water conserverende functie krijgt.

Om inundatie van buiten het plangebied gelegen (particuliere) percelen te voorkomen wordt een veiligheidsmarge van 30 cm gehanteerd voor eventuele opstuwing tussen stuw en de bovenstrooms gelegen grens van het plangebied. Deze waarde is overgenomen uit het modelonderzoek van Grontmij. Het maaiveld van genoemde percelen ligt op NAP +1,50 m of hoger. Daarom geldt een stuwpeil van NAP +1,20 m als bovengrens van stuw KST02129 tijdens inzet van het waterbergingsgebied. Inzicht in eventuele opstuwing binnen het plangebied wordt verkregen door bovenstrooms nabij de grens van het plangebied een (telemetrisch) meetpunt voor het waterpeil te realiseren.

Zodra de situatie benedenstrooms het toelaat zal het stuwpeil weer worden verlaagd om het water onder vrij verval te laten weg stromen zonder inundaties te veroorzaken in natuurgebied het Halsters Laag. Hiervoor zal stroomafwaarts een (telemetrisch) meetpunt worden gerealiseerd (zie Figuur 5) waarmee het peil en dus debiet van stuw KST02129 adequaat is te sturen. Mede gebaseerd op ervaring elders zal het tijdelijk inzetten van het waterbergingsgebied per pieksituatie naar verwachting maximaal 3 aaneengesloten dagen noodzakelijk zijn.

Plaatsen terugslagkleppen

Om te voorkomen dat water vanuit het waterbergingsgebied onder de liniewal naar de westelijk gelegen percelen kan stromen is tevens voorzien in het aanbrengen van één nieuw de realiseren dam met duiker en twee terugslagkleppen (zie ook: Bijlage 2 Inrichtingsontwerp). Daardoor kan het water van de zijde van de Groote Melanen en het volkstuincomplex wel afwateren richting de Ligne, maar niet andersom.

Aanpassen streefpeil bovenstrooms stuw Schansbaan

Met het oog op het ecologisch functioneren van de natuur in het plangebied zal het vigerende streefpeil in de Ligne worden aangepast van zomerpeil NAP +0,50 m en winterpeil NAP +0,70 m naar een jaarrond streefpeil van NAP +0,80 m. Dit omdat de huidige streefpeilen onvoldoende blijken aan te sluiten bij wat nodig is voor behoud en ontwikkeling van de in het gebied aanwezige flora en fauna (zie ook Bijlage 4); de evaluerende ecologische beschouwing van Brabants Landschap als terreinbeheerder van het plangebied). Met een gemiddeld bodemniveau van NAP -0,30 m en een waterpeil van NAP +0,80 m voldoet de waterdiepte aan de minimale eis van 1 meter (zie bestemmingsplan), en is er in de zomer nog enige ruimte voor uitzakken in geval van omstandigheden met geen of slechts beperkte afvoer.

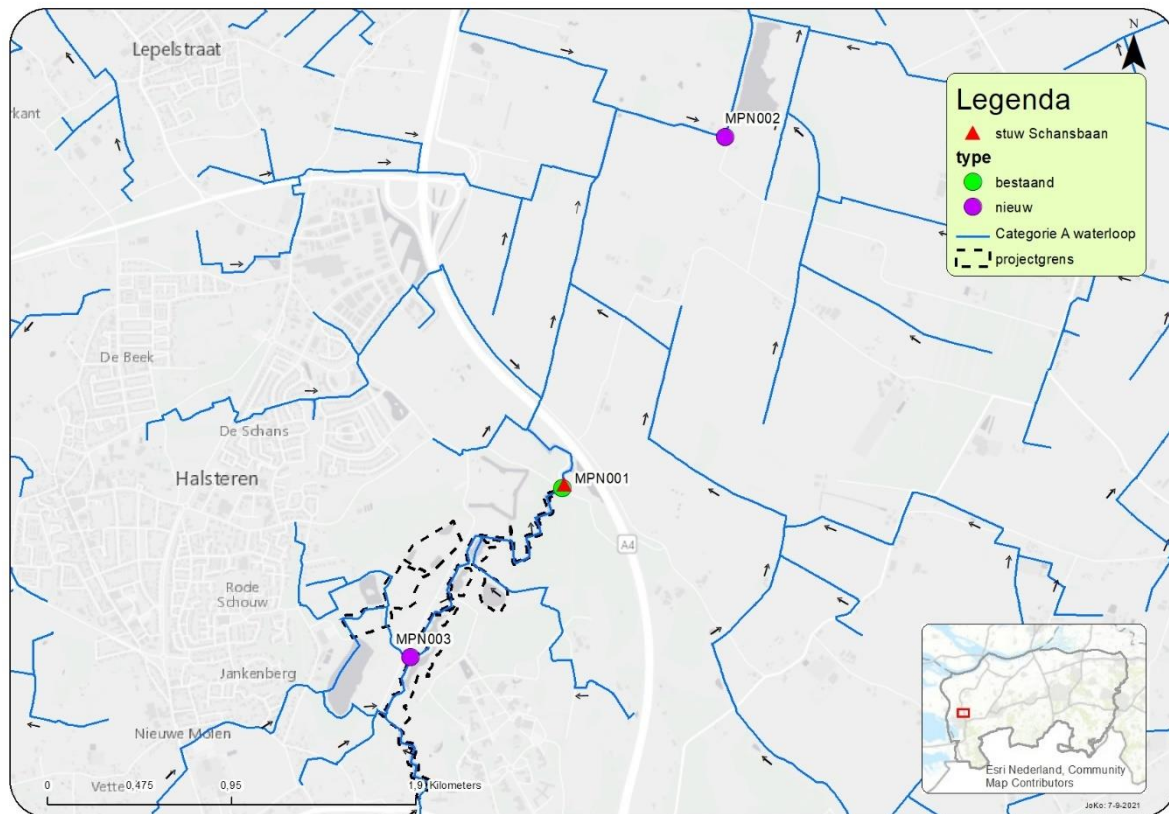
Optimaliseren profiel en realiseren natuurvriendelijke oever

Eveneens vanuit ecologisch oogpunt zal het profiel van de Ligne ter plaatse van het in 2020 verworven perceel HSR00D697 worden geoptimaliseerd. Dit in combinatie met het realiseren van de langs dit perceel nog ontbrekende natuurvriendelijke oeverinrichting. Hiermee is de oever van de Ligne over de volledige lengte natuurvriendelijker ingericht.

4 WERKWIJZE

4.1 Technische uitvoering

De uitvoering vindt plaats op eigendommen van Brabants Landschap en gemeente Bergen op Zoom. De uitvoering bestaat uit aanbrengen van terugslagkleppen, natuur- en cultuurtechnisch grondwerk, het aanpassen van de streefpeilen voor stuw KST02129 en het inrichten van een tweetal meetpunten om oppervlaktewaterstanden te meten (zie Figuur 5).

Figuur 5 Plangebied, bestaande en nieuw te realiseren waterstand meetpunten

Maatvoering van de toekomstige situatie is in de inrichtingstekening zo nauwkeurig mogelijk weergegeven, maar bij de uitvoering moet rekening worden gehouden met onvermijdelijke of noodzakelijke afwijkingen.

4.2 Vergunbaarheid en uitvoeringsvoorwaarden

De uitvoering van de maatregelen sluit aan bij de doelstelling van het waterschap voor waterberging in de West Brabantse Waterlinie en de natuurambities binnen het plangebied en het benedenstrooms gelegen Halsters Laag. De maatregelen zijn vergunbaar op basis van de Keur waterschap Brabantse Delta en passen binnen het vigerende bestemmingsplan.

4.3 Planning

De vaststellingsprocedure van het projectplan Waterwet loopt van september tot en met het eerste kwartaal van 2022. De uitvoering van de planmaatregelen is medio 2022 voorzien.

4.4 Mogelijke gevolgen voor derden

Het hydrologische systeem buiten het plangebied blijft ongewijzigd. Plaatsing van de terugslagkleppen in duikers nabij de liniewal en het hanteren van een maximale stuwhoogte van NAP +1,20 m van stuw Schansbaan (KST02129) in combinatie met het hanteren van een veiligheidsmarge van 30 cm voorkomt in natte periodes wateroverlast op percelen buiten het plangebied (zie Figuur 5). Hiermee worden mogelijke nadelige gevolgen voor de omgeving voorkomen.

Adequate sturing op een benedenstrooms te realiseren meetpunt garandeert dat van ongewenste inundatie met voedselrijk water in het benedenstrooms gelegen natuurgebied Halsters Laag minder sprake zal zijn.

Instelling van een jaarrond streefpeil van NAP +0,80 m voorkomt verdere verdroging in het plangebied, en afdoende drooglegging nabij aanwezige woningen blijft gegarandeerd.

Verder zijn de benodigde gronden reeds in bezit van Brabants Landschap of de gemeente Bergen op Zoom en is de projectlocatie via openbare wegen bereikbaar.

5 LEGGER, BEHEER EN ONDERHOUD

5.1 Legger

De weergave van de huidige leggers¹ komt na uitvoering van de maatregelen niet meer overeen met de werkelijke situatie. De maatregelen volgens dit projectplan vergen aanpassing van de legger voor oppervlaktewaterlichamen en de legger voor bergingsgebieden. Na afloop van de werkzaamheden worden de kunstwerken in de legger van het waterschap opgenomen, danwel aangepast. In Tabel 4 staan per element de aanpassingen.

¹ De legger is een verzameling van kaarten, documenten en tekeningen. Er is onder andere in te vinden waar stuwen, sloten, rivieren, dijken en bruggen liggen en wie verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud.

Tabel 4 legger elementen

Element	Nadere gegevens	Aanpassing
Nieuwe terugslagklep	De terugslagklep AKN01084 wordt aangebracht voor bestaande duiker KDU07450, Ø 500mm Betreft duiker in categorie a watergang.	Opnemen in de legger waterberging.
OVK12310 watergang De Ligne	Aanpassen talud oostzijde bestaande a-watergang OVK12310 Talud 1:5 Bovenbreedte maximaal 17 m	Aanpassen in de legger voor oppervlaktewaterlichamen.
KST02129 stuw Schansbaan	Aanpassen streefpeil en instellen waterpeil van de waterberging Verhoging streefpeil naar NAP + 0,80 m bovenstrooms van de stuw. Instellen maximaal peil voor de waterberging op NAP + 1,20 m	De stuw opnemen in de leggerwaterberging.
Waterbergingsgebied GAG00523	Eigendom gemeente Bergen op Zoom en Evides N.V. Oppervlakte 9,95 hectare	Met de realisatie van de terugslagkleppen komt het waterbergingsgebied GAG00523 van de leggerwaterberging te vervallen.
Waterbergingsgebied GAG00485, GAG00487 & GAG00486	Eigendom Brabants Landschap overstromingsvlakte bij peil NAP + 1,20 m	Middels stuw KST02129 Worden de bergingsgebieden GAG00485, GAG00487 & GAG00486 gevuld.
Dam + duiker KDU45949	De duiker dient voor de ontsluiting van een begrazingseenheid van Brabantslandschap	Realiseren nieuwe dam met duiker (KDU45949) Ø 500mm, lengte 8 meter. B.O.B. conform diepte ligging huidige watergang.
Dam + duiker (KDU45950)	De duiker dient voor de ontsluiting van een begrazingseenheid van Brabantslandschap	Realiseren nieuwe dam met duiker (KDU45950) Ø 500mm, lengte 8 meter. B.O.B. conform diepte ligging huidige watergang.
Nieuwe dam + duiker (KDU45951) + terugslagklep (AKN01084)	De terugslagklep wordt aangebracht voor een nieuw te realiseren duiker, Ø 1000mm. Betreft duiker in categorie a watergang.	Opnemen in de legger watergangen en legger waterberging.

5.2 Beheer en Onderhoud

Voor doelmatig en effectief beheer en onderhoud is bereikbaarheid van de kunstwerken en telemetrie-apparatuur van belang. Bij de locatiebepaling van de planmaatregelen is daar rekening mee gehouden. Waterschap Brabantse Delta is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de watergang De Ligne, de aan te leggen kunstwerken (terugslagkleppen) en apparatuur (meetpunten).

De gemeente Bergen op Zoom en Brabants Landschap hebben ontvangstplicht van het maaisel vrijkomend bij het uitmaaien van de categorie a watergang De Ligne.

De bergingsgebieden zijn in gebruik als natuur en worden onderhouden door Brabants Landschap. De inundatie van het bergingsgebied past binnen de beoogde natuurdoelen.

Voor de dimensionering van watergangen en bergingen wordt verwezen naar de leggers opervlaktewaterlichamen en waterberging.

6 SAMENWERKING

6.1 Partners en Taakverdeling

Het operationaliseren van de waterberging West Brabantse Waterlinie is uitgewerkt in samenwerking tussen waterschap Brabantse Delta, Brabants Landschap en de Gemeente Bergen op Zoom.

Stakeholder	betrokkenheid
Waterschap Brabantse Delta	Trekker van de samenwerking, opdrachtgever en waterbeheerder
Brabants Landschap	Natuurterreinbeheerder en grondeigenaar
Gemeente Bergen op Zoom	Grondeigenaar en opdrachtgever van de in 2009/2010 uitgevoerde gebiedsinrichtingsmaatregelen 'West Brabantse Waterlinie'

DEEL 2; VERANTWOORDING

1 WETTEN, REGELS EN BELEID

1.1 Kaderrichtlijn water (KRW)

In de Kaderrichtlijn Water geeft de Europese Unie regels voor de bescherming van het oppervlaktewater en het grondwater. De lidstaten van de Europese Unie zijn verplicht deze regels op te nemen in hun wetgeving. De Waterwet betreft deze vertaling op nationaal niveau van de Europese doestellingen op gebied van waterkwantiteit en -kwaliteit. Volgens de Kaderrichtlijn moet het oppervlaktewater in 2027 in goede ecologische en chemische toestand zijn. Voor de gewenste chemische toestand van oppervlaktewateren geldt een set normen. Deze zijn te vinden in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water en in het Provinciaal waterplan. Voor de gewenste ecologische toestand zijn ook doelen vastgelegd. Op grond van deze doelen heeft het waterschap realiseerbare doelen en maatregelen vastgelegd in het waterbeheerplan. Op dit project zijn er geen specifieke waterkwaliteitsopgaven van toepassing, maar het waterschap ziet (gestuurde) waterberging binnen het plangebied wel als maatregel die bijdraagt aan het beschermen en verbeteren van de gebiedseigen waterkwaliteit van het benedenstrooms gelegen natte natuurschap Halsters Laag.

1.2 Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016-2021 (Provincie)

De Waterwet is per provincie uitgewerkt in een regionaal waterplan. In Noord-Brabant is dit het Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016-2021. In dit PMWP zijn drie P's benoemd die relevant zijn voor het leef- en vestigingsklimaat van Brabant: People (sociaal-cultureel kapitaal), Planet (ecologisch kapitaal) en Profit (economisch kapitaal). De provincie Noord Brabant streeft naar het boeken van vooruitgang op zowel economisch, sociaal als ecologisch vlak. Dit vanuit balans tussen de drie P's. In het vigerend PMWP staat het ecologisch kapitaal centraal, en daarin nadrukkelijk ook de onderdelen water en milieu.

Het plangebied is gelegen binnen het natuurnetwerk Brabant (NNB). Het waterbeheer moet passen bij de natuurdoelen voor dit gebied. Met dit projectplan Waterwet wordt hier invulling aan gegeven door het waterpeil aan te laten sluiten bij de bestaande of te beschermen natuurwaarden in het gebied.

Een groot deel van het plangebied is gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied. De maatregelen volgens dit projectplan hebben geen negatief effect op grondwaterstanden of de grondwaterkwaliteit.

1.3 Waterwet (Rijk)

De Waterwet eist dat de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk gebeurt volgens een door het waterschap vast te stellen projectplan. Een projectplan is een waterstaatkundig besluit waartegen rechtsbescherming open staat. Het waterschap voldoet met onderhavig projectplan aan de kaders die Waterwet stelt.

1.3a Keur Waterschap Brabantse Delta 2015

De Keur is een verordening met de regels die het waterschap hanteert bij de bescherming van waterkeringen, watergangen en bijbehorende kunstwerken. De Brabantse waterschappen hebben een gezamenlijke Keur. Bij het ontwerp van de uit te

voeren technische maatregelen is rekening gehouden met de beleidsregels voorvloeiend uit de Keur.

1.4 Waterbeheerplan 2016-2021 (waterschap Brabantse Delta)

Waterschap Brabantse delta werkt aan waterveiligheid, droge voeten, voldoende en schoon water. De manier waarop het waterschap daar invulling aan geeft is beschreven in het Waterbeheerplan 'Grenzeloos verbindend'. Dit plan beschrijft onder meer de hoofdlijnen van het beheer van watersysteem voor de periode 2016-2021. In de uitvoering van haar (beheer) taken houdt het waterschap rekening met de toekomst. De in dit projectplan opgenomen maatregelen richten zich op klimaatadaptatie (mogelijkheden voor -gestuurde- waterberging), tegengaan van verdroging en verbetering van de waterkwaliteit, o.a. ten behoeve van de natte natuurschap Halsters Laag.

1.5 Bestemmingsplan (Gemeente Bergen op Zoom)

Het bestemmingsplan 'Herstel West Brabantse Waterlinie' is vastgesteld in 2011 en heeft als doel het cultuurhistorisch, ecologisch en waterhuishoudkundig herstel van het gebied tussen de voormalige forten De Roovere en Pinssen. De Gemeente Bergen op Zoom was trekker van het herstelproject, waarin ook drinkwaterbedrijf Evides, waterschap Brabantse Delta en Brabants Landschap deelnamen.

In het bestemmingsplan is voor natuur aangegeven dat in de zomer een minimale waterdiepte nodig is van 1 meter om problemen met algenbloei te voorkomen. Verder voorziet het bestemmingsplan in waterberging binnen het plangebied om bij piekafvoeren het Halsters Laag te ontzien. Concreet betekent dit het langer vasthouden van water door het op te stuwen, en na enige tijd het gebufferde water met een lager debiet het Halsters Laag in laten stromen.

De maatregelen volgens dit projectplan Waterwet geven invulling en uitvoering aan de voorgenomen maatregelen, zoals beschreven in het bestemmingsplan.

1.6 Wet Natuurbescherming

In de Wet natuurbescherming staat beschreven dat de verstoring van bedreigde inheemse plant- en diersoorten verboden is. Voor het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen verplicht de Wet natuurbescherming de bestaande natuurwaarden in kaart te brengen en indien nodig passende maatregelen te treffen voor het beschermen en in stand houden van bij wet beschermde soorten.

Voorafgaand aan de in 2011 afgeronde realisatie van de (grootschalige) inrichtingsmaatregelen uit het bestemmingsplan heeft toetsing aan de relevante wetgeving op het gebied van soorten, bos en natuurgebieden plaatsgevonden. Realisatie en automatisering van de kunstwerken uit onderhavig projectplan heeft geen negatief effect op de in het gebied aanwezige natuurwaarden. Ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is daarom niet noodzakelijk. Vanuit de algemene zorgplicht betekent zorgvuldig handelen volgens de 'Gedragscode Wet natuurbescherming voor waterschappen' dat werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen.

1.7 Interim omgevingsverordening

Voor het realiseren van het project is de Interim Omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant van toepassing. De regeling vervangt verschillende verordeningen zoals: verordening Water, verordening Ruimte en verordening ontgronding. In genoemde omgevingsverordening is het plangebied onderdeel van Natuur Netwerk Brabant. De voorgenomen planmaatregelen zijn niet vergunningplichtig omdat het oppervlak en grondverzet voor profieloptimalisatie en realisatie van een natuurvriendelijk ingericht

oevertraject in dit project 300 m² en 125m³ beslaat, oftewel minder dan de voor vergunningplicht relevante ondergrens van 2000 m² en 15.000m³.

2 ONDERZOEKEN EN RAPPORTAGES

De basis voor de planmaatregelen ligt in de hydrologische studie die is uitgevoerd in het kader van de reeds gerealiseerde inrichtingsmaatregelen zoals benoemd in het vigerende bestemmingsplan. Waar relevant zijn aanpassingen en wijzigingen onderbouwd via het memo hydrologie van Waterschap Brabantse Delta en de evaluerende ecologische beschouwing van Brabants Landschap als terreinbeheerder.

2.1 Water- en bodemkwaliteit (milieuhygiënisch)

Ten behoeve van de uitvoering wordt een (water)bodemonderzoek uitgevoerd. Op basis van de uitkomsten kan de bestemming van de grond bepaald worden. Uitgangspunt is voornamelijk de vrijkomende grond in overleg met Brabants Landschap en gemeente Bergen op Zoom in de directe omgeving te verwerken.

3 FINANCIËLE HAALBAARHEID

Brabants Landschap heeft het laaggelegen perceel aangekocht en ontvangt subsidie van het GOB voor aankoop en inrichting van het NNB.

Waterschap Brabantse Delta heeft budget gereserveerd voor de uitvoering van de planmaatregelen. De Provincie Noord-Brabant heeft hier voor 2021 een (STUW) bijdrage gereserveerd(STUW).

4 PLANOLOGISCHE INPASSING

Zie deel II hoofdstuk 1.

5 VERGUNBAARHEID

Naast vaststelling van onderhavig projectplan Waterwet zijn geen afzonderlijke vergunningen of ontheffingen nodig.

6 BESCHIKBAARHEID GRONDEN

Alle percelen binnen het plangebied zijn in bezit van overheden en terreinbeheerder Brabants Landschap.

7 ONDERZOEK, MITIGATIE EN COMPENSATIE NADELIGE GEVOLGEN

De hydrologische effecten van waterberging binnen het plangebied zijn onderzocht door het waterschap Brabantse Delta. Negatieve effecten op percelen buiten het plangebied worden niet verwacht, en negatieve ecologische effecten evenmin. De effecten op ecologisch vlak zullen naar verwachting juist positief zijn. Zie ook deel I hoofdstuk 3.

De belangen van de particuliere eigenaar van de grenzend aan het plangebied gelegen kadastrale **percelen HSR00D696, HSR00D795 en HSR00D2990** worden gerespecteerd door voor stuw Schansbaan (KST02129) een maximale stuwstand van NAP +1,20 m te hanteren en te sturen op een maximale waterstand van NAP +1,20m ter plaatse van genoemde percelen. Genoemde percelen liggen op een hoogte van minimaal NAP + 1,50m, waardoor sprake is van een veiligheidsmarge van 30cm tussen de maximale waterstand en de hoogte van het maaiveld. Door de korte periode dat de waterberging op maximaal peil staat zal de eigenaar van de percelen hiervan geen overlast ondervinden.

8 RECHTSBESCHERMING

Dit plan is tot stand gekomen na zorgvuldig onderzoek naar alle relevante belangen en waarden en in afstemming met de kaders vanuit wetgeving en beleid. Toch kan het zijn dat belanghebbenden opmerkingen hebben op dit plan en/of vinden dat hun specifieke belang onvoldoende is meegenomen. Daarvoor voorziet de wet in een inspraak en rechtsbeschermingsprocedure. Er wordt een openbare voorbereidingsprocedure gevolgd waarbij eventuele zienswijzen door belanghebbenden worden ingebracht en deze zullen beantwoord worden.

Vervolgens wordt een nota van zienswijzen toegevoegd aan dit projectplan waarin de wijzigingen ten aanzien van zienswijze en ambtshalve wijzigingen worden toegevoegd.

8.1 Zienswijze

Als een ontwerp-projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Voordat het waterschap een definitieve beslissing neemt, kunnen belanghebbenden gedurende deze periode hun zienswijze op dit ontwerp-projectplan kenbaar maken. Dat kan schriftelijk of mondeling. Een reactie moet vóór afloop van de termijn bij het waterschap zijn ingediend. In beginsel kunnen uitsluitend degenen die tijdig een zienswijze hebben ingediend, tegen het definitief vastgestelde plan beroep instellen.

8.2 Beroep en hoger beroep

Als het projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Gedurende zes weken vanaf de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank. Belanghebbenden kunnen beroep indienen. Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd. Tegen de uitspraak van de rechtbank kan vervolgens hoger beroep worden ingediend bij de Raad van State

8.3 Crisis- en herstelwet

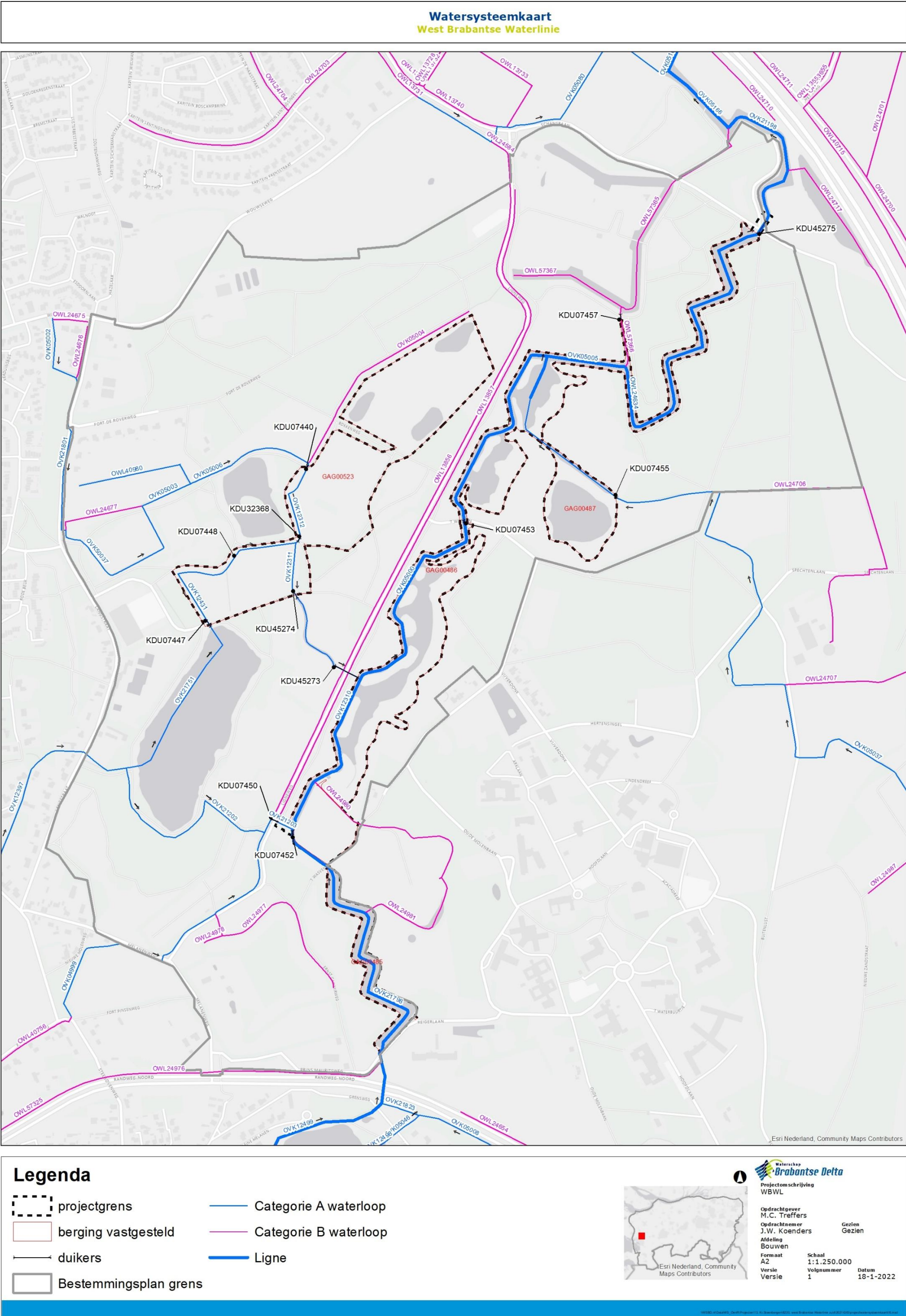
Op de vaststelling van een projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Belanghebbenden wordt verzocht in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

8.4 Verzoek om voorlopige voorziening

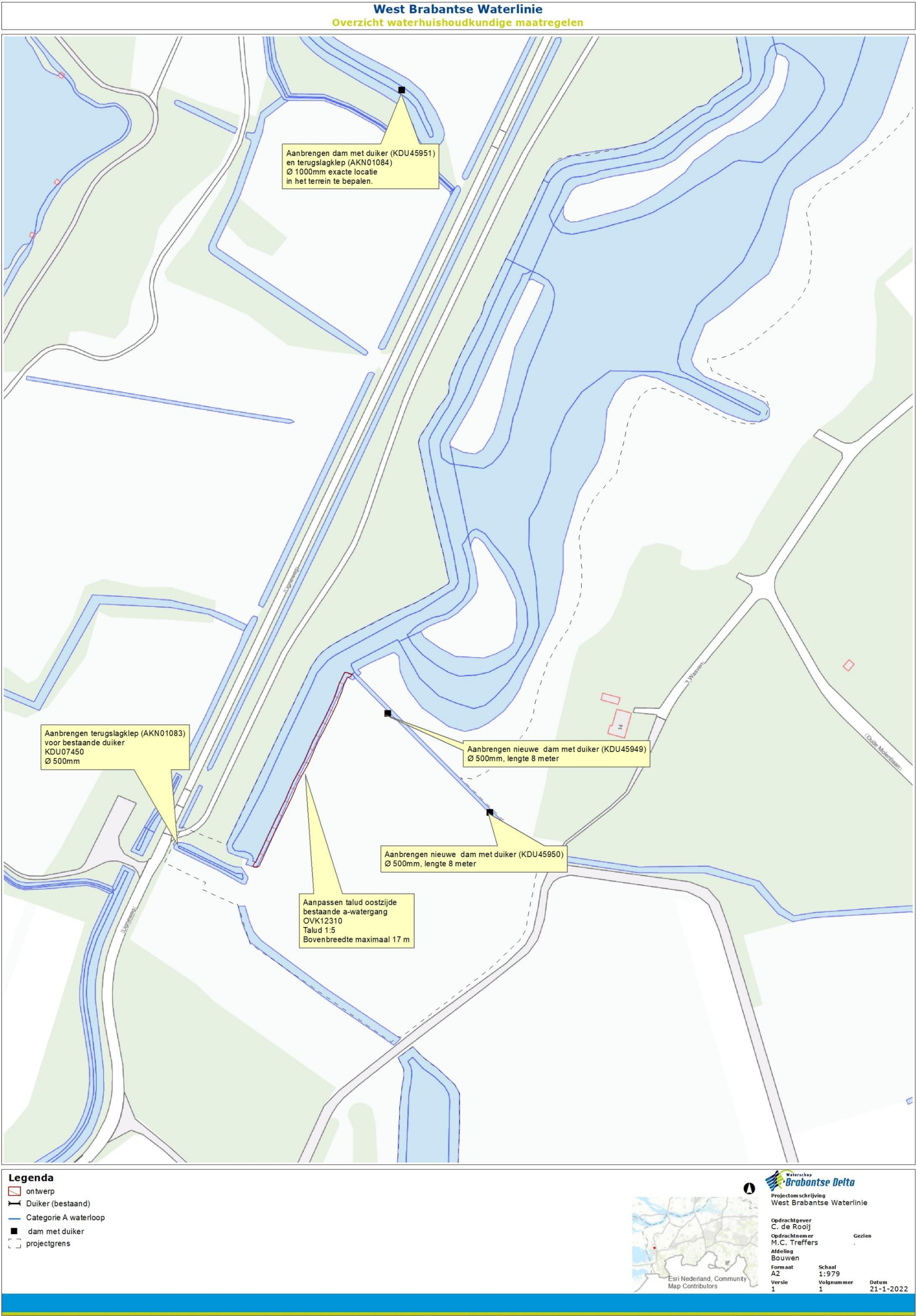
Het projectplan treedt na vaststelling in werking, ook al wordt er een bezwaar of beroepschrift ingediend. Dit betekent dat de maatregelen opgenomen in het projectplan kunnen worden uitgevoerd. Om dit te voorkomen kunnen belanghebbenden gelijktijdig of na het indienen van een beroepschrift een zogenaamd "verzoek voor het treffen van een

voorlopige voorziening" vragen bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank. Ook in dat geval is griffierecht verschuldigd.

Bijlage 1 Watersysteemkaart

Bijlage 2 Inrichtingsontwerp

Bijlage 3 memo hydrologie

ADVIES MEMO "Waterlinie West"

Geschreven door: J.A. Vloedgraven
+31 6 28 66 61 62
j.vloedgraven@brabantsedelta.nl

Via: Jaco van Heemskerk
Datum: 12-4-2021

Aanleiding

Voor de West-Brabantse Waterlinie, in het gebied rond Fort Roovere, is in 2009/2010 een waterberging gerealiseerd t.b.v. ontlasting piekafvoeren benedenstrooms in de Natte Natuurparel het Halstersche Laag. Grontmij heeft een hydrologisch rapport opgesteld met als doel een nadere detaillering van het watersysteem in beeld te brengen en de effecten van het inrichtingsplan te bepalen voor de West-Brabantse Waterlinie. Het betreft hierbij de optimale inzet van de gerealiseerde waterberging en de effecten op de ontwateringsdiepten in de omgeving, de afvoer van de Ligne, doelrealisaties en inundaties.

In 2009/2010 is de waterberging gegraven maar kon het waterpeil niet opgezet worden, doordat enkele laag liggende percelen nog in particulier bezit waren. Nu 13 jaar later heeft Brabants Landschap één van deze percelen aan kunnen kopen en wordt het plan van toen opnieuw beoordeeld en uitgevoerd. (zie Figuur 3 voor percelen eigendom van Brabants Landschap)

Vraagstelling / doel

Doel van dit rapport is om het beoogde waterpeil te bepalen binnen het waterbergingsgebied rekening houdend met inundaties en hydrologische ontwikkelingen van de afgelopen 13 jaar.

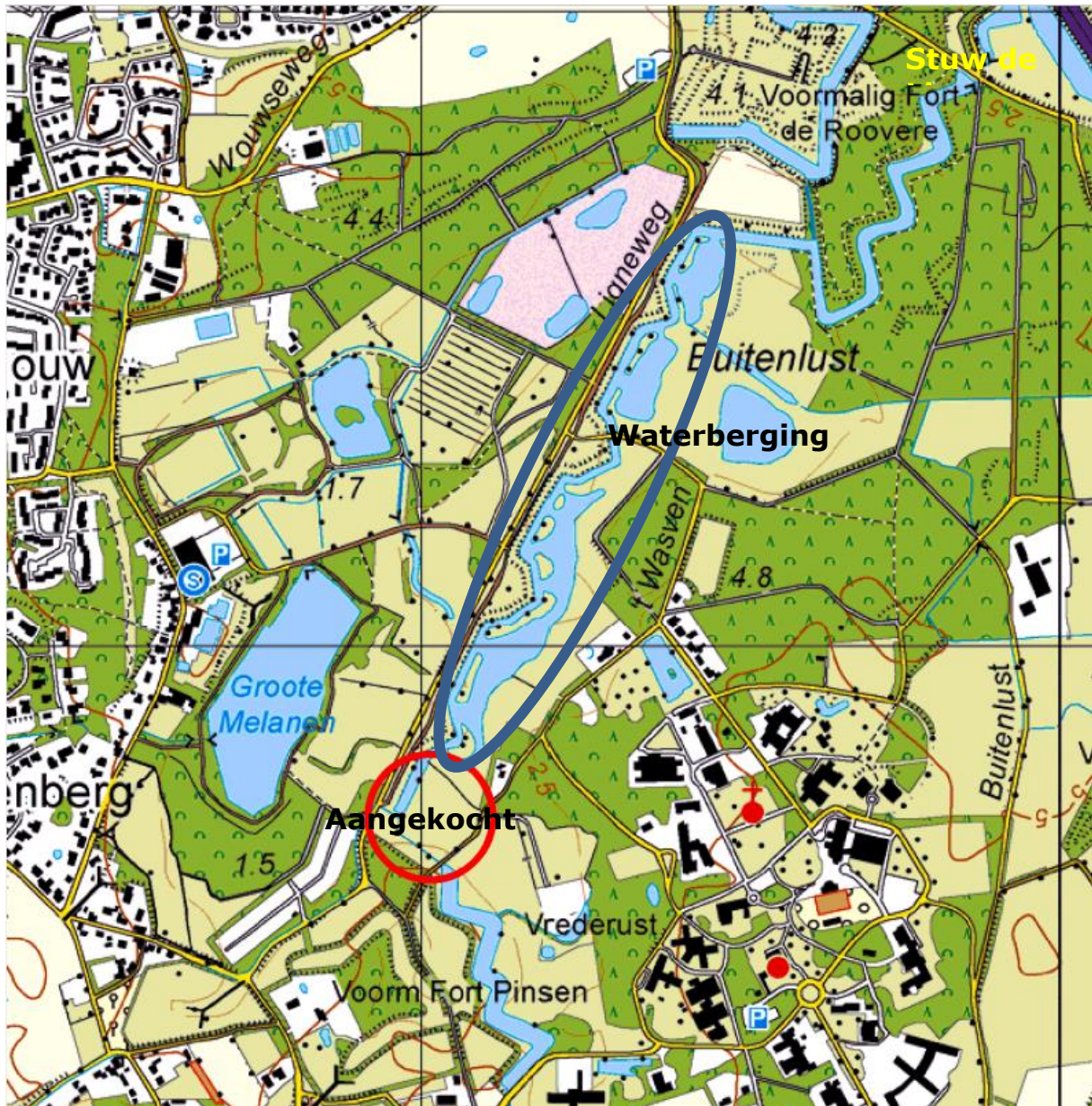
Deelvragen

- Zijn de hydrologische berekeningen van het Grontmij rapport representatief voor de huidige situatie 13 jaar later?
 - Welke hydrologische ontwikkelingen hebben plaatsgevonden rondom het bergingsgebied en hebben deze een significant effect op het beoogde waterpeil?
- Wat wordt het beoogde waterpeil / stuwpeil binnen de waterberging
- Welke acties zijn nog van belang om het beoogde waterpeil te realiseren?

Plangebied

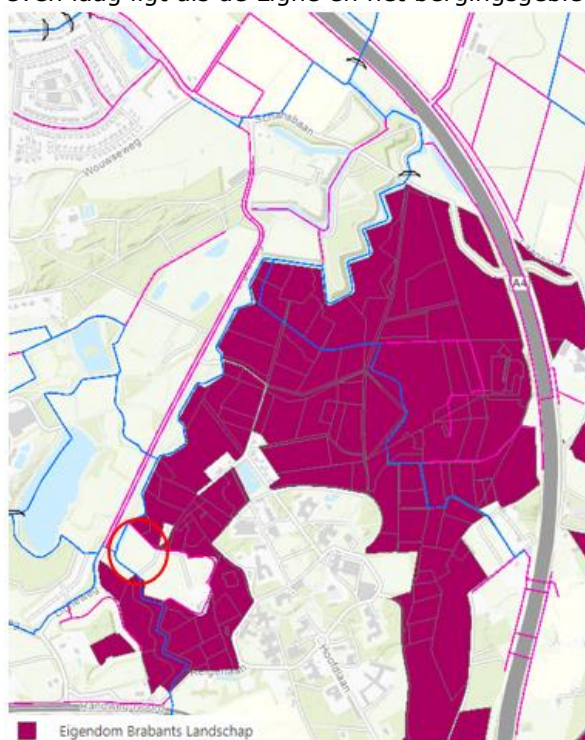
De West Brabantse Waterlinie bevindt zich ten oosten van Halsteren en ligt in het gebied van de Melanen en de voormalige Forten de Roovere en Pinsen. Benedenstrooms van Fort Roovere bevindt zich stuw de Ligne. Deze stuw houdt het gehele plangebied op peil.

In Figuur 1 hieronder is het plangebied weergegeven. Het aangekochte perceel door Brabant Landschap is rood omcirkeld. Deze grenst aan het bergingsgebied wat tot heden nog niet ingezet kon worden i.v.m. de hoogteligging van dit perceel. Het blauw gearceerde vlak ten noorden van dit perceel geeft de Ligne weer en het bergingsgebied.

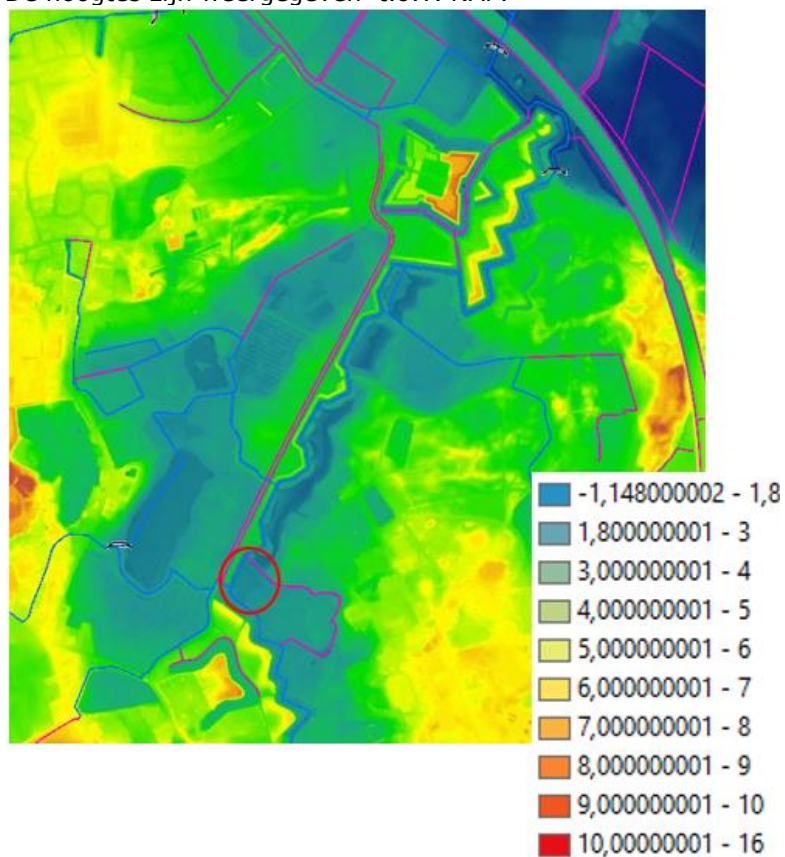

Figuur 1 Plangebied West Brabantse Waterlinie

Kijkend naar de AHN hoogtekaart in Figuur 4 is goed te zien dat het aangekochte perceel ongeveer even laag ligt als de Ligne en het bergingsgebied. De hoogtes zijn weergegeven t.o.v. NAP.

Figuur 3 Eigendom Brabants Landschap

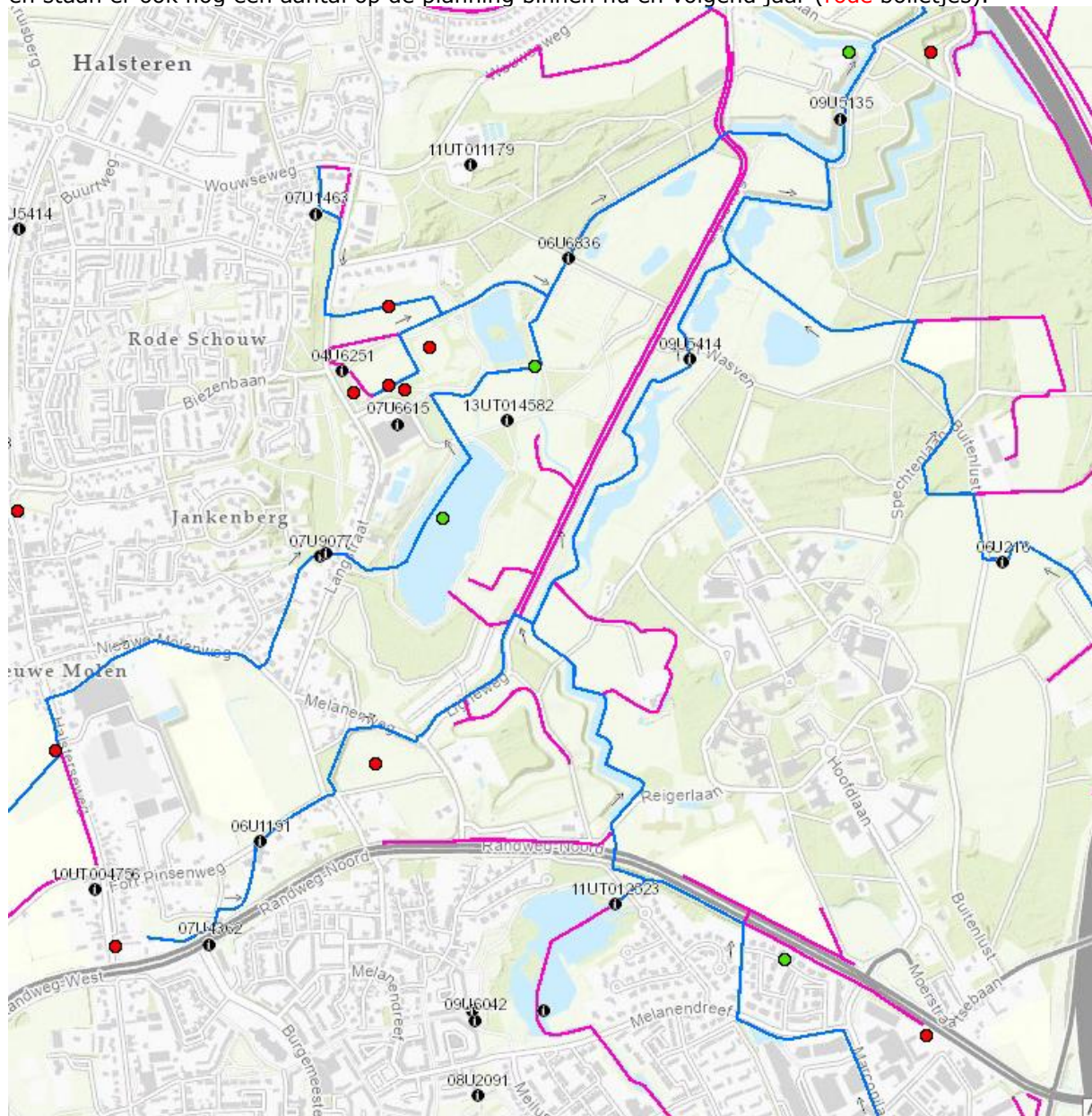

Figuur 4 AHN hoogtekaart West Brabantse Waterlinie

Rapport Grontmij

In deze paragraaf worden de hydrologische ontwikkelingen onderzocht die hebben plaatsgevonden rondom het bergingsgebied vanaf de realisatie in 2008. Er wordt bepaald of deze vergunningen / ontwikkelingen een significant effect hebben gehad op de resultaten uit het Grontmij rapport. Dit om te bepalen of de resultaten van toen nog representatief zijn voor vandaag.

Binnen het plangebied van de West Brabantse Waterlinie zijn meerdere vergunningen verleend (zie **groene** bolletjes) de afgelopen jaren. Voor 2013 werden ze ontheffingen genoemd (zwarte bolletjes) en staan er ook nog een aantal op de planning binnen nu en volgend jaar (**rode** bolletjes).

Figuur 5 Vergunningen / ontheffingen

De verleende ontheffingen / vergunningen zijn getoetst en de resultaten zijn weergegeven in tabel 1. De vergunningen bestaan voornamelijk uit kleine aanpassingen zoals het aanbrengen van een dam met duiker, het dempen van een stukje A-watgang bovenstrooms in een zijtak van de Ligne of recreatie evenementen. Al met al geen tot minimaal effect op de resultaten van het Grondmij rapport.

Tabel 1 Effecten vergunningen op resultaten Grondmij rapport

Zaaknummer	Jaar	Vergunning	Oordeel
09U5414	2009	Het verwijderen en aanleggen van een signaalkabel	Geen effect
09U5135	2009	dempen/verondiepen van gracht - graven en vergraven van gracht - aanleggen Kantelstuw en brug	Geen effect
652109952	2019	Afvaldump	Geen effect
652281011	2020	Herstel Fort de Roovere	Geen effect
13UT014582	2013	Aanbrengen betonnenplaat op slootbodem	Geen effect
652122666	2016	Rooversrun	Geen effect
652372822	2020	Dam met Duiker	Geen effect
11UT012523	2011	Aanpassingen kleine Melanen, aanbrengen duikers, wijzigen en verlengen	Minimaal tot geen effect
10UT004706	2010	Baggerwerkzaamheden Kleine Melanen	Geen effect
652372822	2020	Afkoppelen watgang	Nog te bepalen
652379247	2020	Dempen stuk A-watgang	Geen effect
652348009	2020	Aanleggen groene waterbuffer	Geen effect
11UT011179	2011	Bemaling Reinwaterkelder Evides	Geen effect
652119997	2018	Uitstroombvoorziening / lozing	Minimaal effect in vergelijking to afvoer Ligne

Dit betekent dat het Grondmij rapport dat 13 jaar geleden geschreven is nog als een huis staat en representatief blijft voor de huidige situatie.

Beoogde peilregime

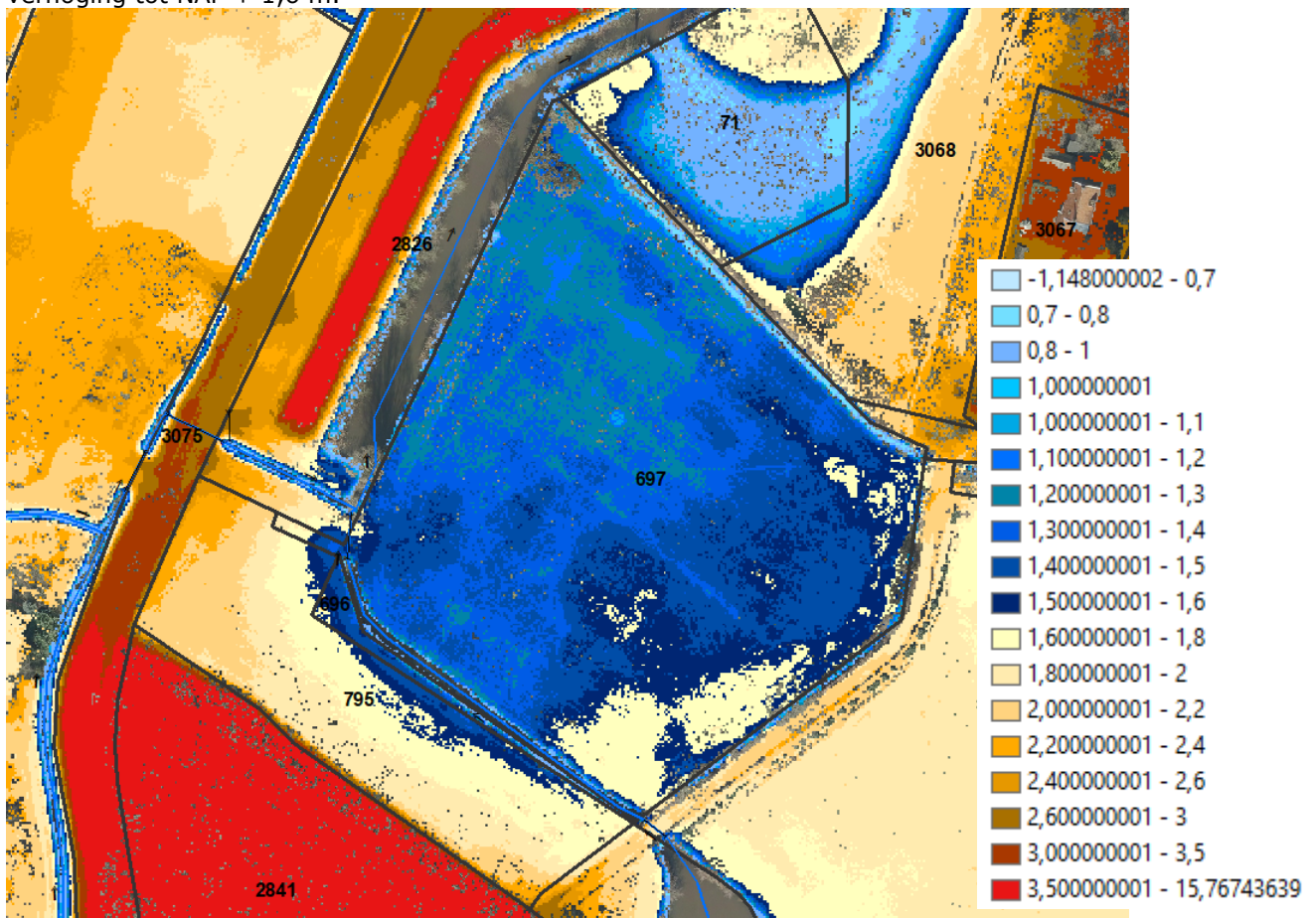
Ten behoeve van de bepaling van het te voeren peilregime in de waterlinie worden de eisen vanuit verschillende functies en aspecten naast elkaar gezet. Op basis hiervan wordt een peilregime afgeleid dat zo goed mogelijk tegemoet komt aan deze eisen. Door het nieuwe aangekochte perceel van Brabants Landschap wordt het mogelijk dit peil te verhogen binnen de waterberging.

Ambitiepeil

Het maximale waterpeil wordt bepaald door enerzijds de hoogte van de aanwezige overstortdrempels (NAP +2,2) en anderzijds het maaiveld van het meest kritische natuurdoeltype (vochtig schraalland: laagste maaiveld NAP +1,6 m). Dit maakt dat het peil maximaal opgezet mag worden tot NAP +1,6 m.

In de praktijk is het realiseren van een waterpeil tot NAP +1,6 m nog niet realistisch. In figuur 6 hieronder is een hoogtekaart weergegeven met daarin de kadastrale perceelnummers en grenzen. Perceel 697 is aangekocht door Brabants Landschap maar de percelen 696 en 795 zijn nog in particulier eigendom. Het maaiveld van perceel 795 loopt op van NAP + 1,4 m langs de watergang tot NAP + 2,4 m in het noordwestelijke deel. Het maaiveld van perceel 696 daarentegen loopt op van NAP + 0,8 m aan de kant van de waterloop tot NAP + 1,4 / 1,5 m aan de kant van perceel 795.

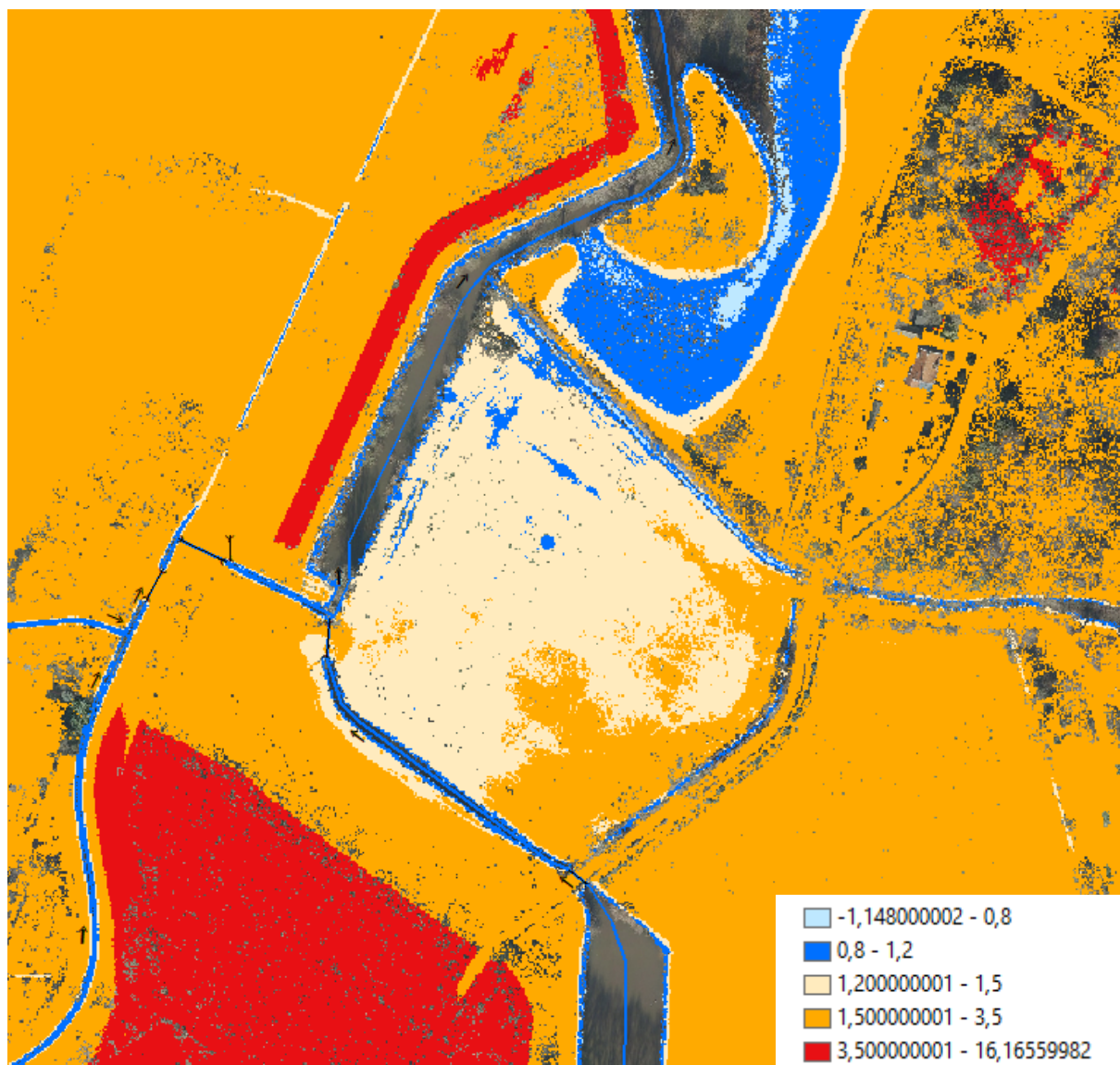
Bij een waterpeil van NAP + 1,60 m inunderen deze percelen. Perceel 696 langs de A-watergang helemaal en perceel 795 voor een klein deel. Dit willen we als Waterschap natuurlijk voorkomen. Worden deze percelen in de toekomst toch nog aangekocht dan ontstaat er meer ruimte en kans op verhoging tot NAP + 1,6 m.

Figuur 6 Inundatie percelen waterpeil NAP + 1,60 m

Te realiseren waterpeil

Het aanbevolen waterpeil wordt NAP + 1,20 m waarbij 30 cm veiligheidsmarge wordt gehanteerd. Hierdoor ontstaat geen inundatie bij derden en wordt 75% van de waterberging benut. Het nieuw aangekochte perceel kan hierdoor voor een deel onder water komen te staan rekening houdend met mogelijke opstuwing. Deze opstuwing is statisch niet te bepalen waardoor een oppervlaktewatermeetpunt noodzakelijk is (zie volgende paragraaf).

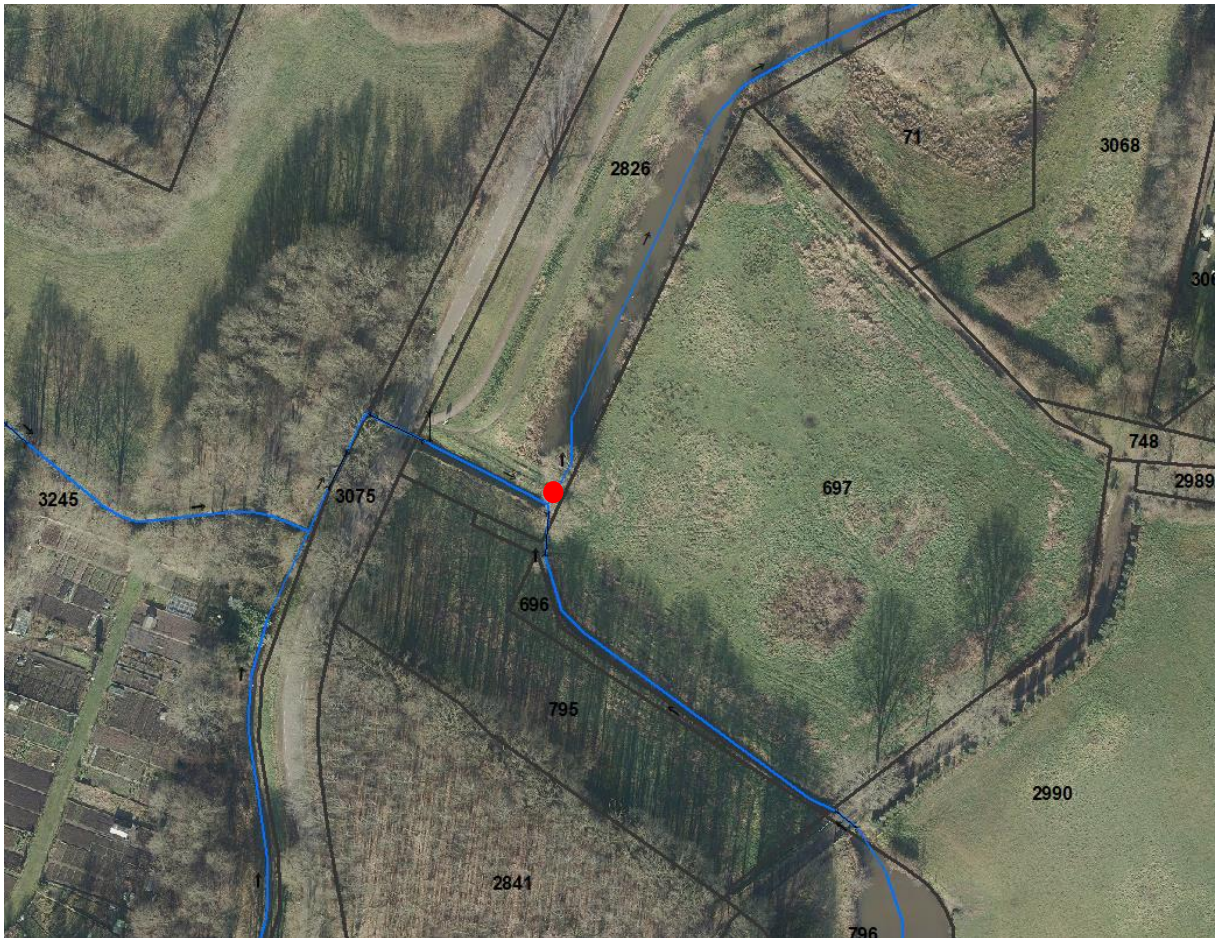
Figuur 7 Inundatie percelen waterpeil NAP + 1,20 m

Monitoring oppervlaktewatermeetpunt

Belangrijk wordt om de nieuw gerealiseerde situatie te gaan monitoren en strak te sturen op het nieuw te realiseren peil d.m.v. het plaatsen van een oppervlaktewater meetpunt in de Ligne. Het meetdoel hiervan is om reikwijdte van de berging en opstuwing in beeld te brengen. De resultaten worden automatisch verwerkt in ons databeheersysteem WISKI. Uiteindelijk wordt hier een gebiedsregeling aan gekoppeld zodat de stuw benedenstrooms het waterpeil kan reguleren.

De ideale locatie voor dit meetpunt zou zijn in de buurt van het aangekochte perceel en het perceel wat nog in particulier bezit is. Bij voorkeur geïnstalleerd aan een duiker / stuw i.v.m. onderhoudsgemak.

In figuur 8 is met de rode stip een mogelijke locatie aangeduid. Het meetpunt zit dan benedenstrooms van duiker KDU07452.

Figuur 8 Locatie nieuw oppervlaktewatermeetpunt waterberging Ligne

Gebiedsregeling toekomst / plaatsen terugslagkleppen

Het Waterschap streeft in de toekomst naar een dynamisch gestuurd watersysteem. Hierbij wordt wenselijk twee terugslagkleppen te plaatsen op de duikers KDU45273 en KDU07450. Dit om onder andere de controle te houden van de gebiedsregeling in de toekomst. Tevens ook om te voorkomen dat gebiedsvreemd water vanuit de berging terug stroomt door de duikers KDU45273 richting de Melanen en door KDU07450 richting de tuinen / stedelijk gebied. De Binnenonderkant van deze duikers liggen namelijk op NAP - 0,3 m en NAP + 0,5 m (zie figuur hieronder). Bij een nieuw te realiseren waterpeil van NAP +1,20 m stroomt het water terug door de duikers doordat het peil binnen de waterberging hoger is dan het peil bovenstrooms van de duikers. (zie figuur 9).

Figuur 9 Plaatsen terugslagkleppen benedenstrooms duikers

Conclusie

In conclusie zijn de hydrologische berekeningen uit het Grondmij rapport vandaag de dag nog te gebruiken doordat de tussentijdse ontwikkelingen, nadat het rapport is opgesteld, geen tot minimaal effect hebben op de waterhuishouding in het gebied.

Daarnaast wordt het maximale waterpeil binnen de watergering NAP + 1,20 m. Met dit peil wordt voorkomen dat inundaties optreden bij derden en wordt toch een groot deel van de waterberging benut.

Bij het nieuw te realiseren waterpeil is het van belang twee terugslagkleppen te plaatsen op de duikers KDU45273 en KDU07450 op aan de benedenstroomse zijden. Dit om te voorkomen dat gebiedsvreemd water terugstroomt richting de Melanen en het stedelijk gebied.

Verder is het noodzakelijk om een oppervlaktewatermeetpunt te plaatsen in de buurt van het aangekochte perceel en het perceel wat nog in particulier bezit is. Bij voorkeur geïnstalleerd aan een duiker / stuw i.v.m. onderhoudsgemak.

Bijlage 4 Evaluerende ecologische beschouwing

Memo : Verhoging waterpeil West Brabantse waterlinie
Datum : 17 mei 2021
Organisatie : Brabants Landschap

Evaluerende ecologische beschouwing

De waterberging langs de Ligne die gerealiseerd is tussen fort de Roovere en fort Pinssen kampt helaas al jaren met een zeer laag waterpeil. Dit heeft alles te maken met het stuwpeil van de stuw ter hoogte van de schansbaan. Om reden daarvan pleit Brabants Landschap als terreinbeheerder en grondeigenaar voor verhoging van het huidige stuwpeil.

Er is een aantal belangrijke redenen om het waterpeil in dit deel van de Ligne omhoog te brengen. Deze zijn onderstaand in drie punten samengebracht:

1. Door het huidige lage waterpeil staan de ondiepe oeverzones grotendeels droog. Ondiep, warm water met zon op de bodem is een noodzakelijk element voor overleving en voortplanting van amfibieën, maar is hier door veel minder aanwezig dan voorzien. Dit heeft mede een nadelig effect op de aanwezige reigerkolonie die hun voedsel hoofdzakelijk uit de waterlinie moeten halen.
2. Langs de oeverzone is onder andere nog een groeiplaats van rode lijst soort waterdrieblad aanwezig (ter hoogte van het Wasven). Om de waterafhankelijke flora te kunnen behouden is een hogere waterstand nodig, afgelopen zomers is de oeervervegetatie ernstig verdroogd.
3. De lage waterstand in de Ligne leidt nu tot veel noodzakelijk machinaal beheer en dus ook hoge kosten. De lage waterstand maakt dat de Ligne over te steken is door de grazers. Daardoor is een afrastering langs de oever noodzakelijk en dus de eilanden niet meer bereikbaar voor de grazers. De snelle groei van bramen en bosopslag zorgt er voor dat we jaarlijks veel machinaal moeten maaien en verwijderen om het gebied open te houden en ook interessant voor watervogels.

Elk van deze drie punten is op te lossen met het verhogen van de waterstand. Zo bezien resulteert een verhoging van het (streef)peil naar NAP + 0,80 m in verbetering van de ecologische waarden van dit gebied.